

Opsporing og forebyggelse af social udsathed –
Screeningsopgave med fokus på sexsalg, senfølger fra
seksuelle overgreb, vold i nære relationer og LGBT+

Hovedresultater

Hovedresultater

Formålet med undersøgelsen er at gennemføre en teoretisk og praksisfunderet screening for viden om mennesker i risiko for at opleve social udsathed og social marginalisering som følge af seksalg, vold i nære relationer, senfølger efter seksuelle overgreb i barn- og ungdommen eller udfordringer knyttet til LGBT+identitet.

Screeningen udgøres af en teoretisk videnssammenfatning (på baggrund af et litteraturreview) og en praksisanalyse (på baggrund af 10 kvalitative interviews) og udmøntes i fem kerneelementer målrettet fagpersoner på det sociale område, som er i jævnlig kontakt med borgere i målgruppen.

Stigmatisering og oplevelser af ikke at føle sig forstået og anerkendt går igen for den samlede målgruppe og fører bl.a. til, at borgere i målgruppen bevidst eller ubevidst undlader at fortælle om deres bagvedliggende udfordringer.

For borgere med seksalgserfaring, borgere, som lever med vold i nære relationer, og borgere med senfølger fra seksuelle overgreb i barn- og ungdommen spiller traumer en væsentlig rolle for deres måde at deltage i møder og interaktioner med kommunale fagpersoner på, og mestring som udtryk for en måde at forsøge at gemme traumerne væk på er udbredt.

Samtidig tyder både litteraturen og de kvalitative interviews på, at borgernes bagvedliggende udfordringer og traumer forbliver skjulte i relativt lang tid (ofte flere årtier), samtidig med at borgernes trivsel forringes og udfordres af de bagvedliggende problemstillinger.

Opsporing er ifølge både borgere, fagpersoner og eksperter nødvendig for at forebygge negative udviklinger og social marginalisering, men er udfordret af både borgernes mestringsstrategier, organisatoriske udfordringer og relationelle barrierer i mødet mellem borger og system.

VIVEs undersøgelse lægger op til, at fagpersoner med institutionel forankring i kommunernes sociale indsatser opererer med følgende fem kerneelementer, som beskrives udførligt i rapportens kapitel 4:

1. Opbyg grundlæggende viden om målgruppens problematikker
2. Etabler et fælles udgangspunkt for, hvad der skal reageres på
3. Skab overblik over aktuelle og relevante tilbud til målgruppen
4. Vær tålmodig og velforberedt
5. Afhold transparente og forudsigelige møder.

Kerneelementerne er designet til at kunne implementeres i alle sociale indsatser, som er i kontakt med målgruppen. Implementering af kerneelementerne medfører ikke umiddelbart et øget ressourceforbrug, men fordrer en fælles opbakning internt i de sociale indsatser til at arbejde vidensbaseret og med borgerne i centrum for det sociale arbejde.

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsen er en screeningsopgave med fokus på opsporing af mennesker i risiko for social udsathed, som har erfaring med sexsalg, vold i nære relationer eller senfølger efter seksuelle overgreb i barn- og ungdommen, eller som lever med LGBT+identitet.

Projektet leverer et litteraturreview af nyere viden om målgruppen og om opsporing på det sociale område.

Med afsæt i litteraturreviewet og i dialog med Social- og Boligstyrelsen (SBST) har VIVE udført en praksisanalyse med fokus på borgere med senfølger fra seksuelle overgreb eller erfaring med sexsalg.

Til praksisanalysen har VIVE gennemført semistrukturerede forskningsinterviews med seks borgere og to fagpersoner samt ekspertinterviews med to eksperter.

På baggrund af litteraturreviewet og praksisanalysen har VIVE i dialog med SBST og en følgegruppe udarbejdet fem kerneelementer målrettet opsporing af mennesker i risiko for at ende i social udsathed grundet senfølger fra seksuelle overgreb i barn- og ungdommen eller erfaringer med sexsalg.

Kerneelementerne henvender sig til kommunale tilbud på det sociale område og fagpersoner, som jævnligt møder borgere i målgruppen.

Hovedresultater: Opsporing og forebyggelse af social udsathed – Screeningsopgave med fokus på sexsalg, senfølger fra seksuelle overgreb, vold i nære relationer og LGBT+

VIVE/2025

HR_302802